

Crna Gora
VLADA CRNE GORE
Broj: 07-2564
Podgorica, 25. maja 2018. godine

PRIMLJENO:	28.05.	2018 GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	23-3/18-3	
VEZA:		
EPA:	450 XXVI	
SKRAĆENICA:	PREDLOG ZAKONA O SARADNJI CRNE GORE SA DIJASPOROM - ISELJENICIMA	

25.05.2018
03/18-204

PREDSJEDNIKU SKUPŠTINE CRNE GORE

PODGORICA

Vlada Crne Gore, na sjednici od 10. maja 2018. godine, utvrdila je PREDLOG ZAKONA O SARADNJI CRNE GORE SA DIJASPOROM - ISELJENICIMA, koji Vam u prilogu dostavljamo radi stavljanja u proceduru Skupštine Crne Gore.

Za predstavnike Vlade koji će učestvovali u radu Skupštine i njenih radnih tijela, prilikom razmatranja Predloga ovog zakona, određeni su prof. dr SRĐAN ĐARMANOVIĆ, ministar vanjskih poslova i mr PREDRAG MITROVIĆ, direktor Uprave za dijasporu.

PREDSJEDNIK
Duško Marković, s. r.

PREDLOG

ZAKON O SARADNJI CRNE GORE SA DIJASPOROM - ISELJENICIMA

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet

Član 1-

Ovim zakonom uređuju se način ostvarivanja i jačanja saradnje Crne Gore sa dijasporom - iseljenicima, kao i druga pitanja od značaja za ostvarivanje njihovih prava i interesa.

Dijaspora - iseljenici

Član 2

Dijasporom - iseljenicima-smatraju se crnogorski državlјani i druga lica porijeklom iz Crne Gore, koji žive u inostranstvu i koji Crnu Goru doživljavaju kao svoju matičnu državu ili državu porijekla i baštine je kao demokratsku, nezavisnu, suverenu i građansku.

Dijasporom - iseljenicima ne smatraju se crnogorski državlјani koji borave u inostranstvu radi školovanja, liječenja ili drugim povodom koji ne podrazumijeva namjeru trajnog nastanjenja u inostranstvu.

Organizacije dijaspore- iseljenika

Član 3

Pod-organizacijom dijaspore - iseljenika, u smislu ovog zakona, podrazumijevaju se dobrovoljni oblici udruživanja dijaspore - iseljenika iz Crne Gore, osnovani radi očuvanja njihovih jezika, kultura i tradicija, državnog i građanskog identiteta Crne Gore, ostvarivanja kulturne, prosvjetne, naučne, humanitarne, sportske, privredne i druge saradnje sa Crnom Gorom, promocije Crne Gore i afirmacije njenih interesa, koja je registrovana u skladu sa propisima države u kojoj dijaspora - iseljenici žive (u daljem tekstu: zemљa prijema).

Odnos Crne Gore prema dijaspori - iseljenicima

Član 4

Briga o dijaspori - iseljenicima sastavni je dio unutrašnje i vanjske politike Crne Gore.

Crna Gora se zalaže za stvaranje i unapređenje uslova potrebnih za uključivanje dijaspore - iseljenika u društveni, ekonomski i politički život Crne Gore.

Odnos Crne Gore sa dijasporom - iseljenicima zasniva se na uzajamnoj privrženosti i saradnji, pružanju pomoći i jačanju međusobnih veza, uz uvažavanje specifičnosti i potreba svih pripadnika dijaspore - iseljenika.

Nosioci saradnje sa dijasporom--iseljenicima

Član 5

Saradnja Crne Gore sa dijasporom - iseljenicima ostvaruje se preko organa uprave nadležnog za odnose sa dijasporom - iseljenicima (u daljem tekstu: Uprava).

Saradnja sa dijasporom - iseljenicima ostvaruje se i preko: radnog tijela Skupštine Crne Gore nadležnog za međunarodne odnose i iseljenike (u daljem tekstu: nadležni odbor), organa državne uprave nadležnih za oblasti u kojima dijaspora - iseljenici ostvaruju svoja prava i interes, Glavnog grada; Prijestonice i opštine (u daljem tekstu: opština), Matice crnogorske, savjeta manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica, nevladinih organizacija i drugih tijela i institucija koje u okviru svojih nadležnosti odnosno djelatnosti vrše poslove vezane za odnose sa dijasporom - iseljenicima ili bi njihova nadležnost odnosno djelatnost mogla biti od interesa za dijasporu - iseljenike.

Strategija saradnje sa dijasporom - iseljenicima

Član 6

Politiku saradnje sa dijasporom - iseljenicima, na predlog organa državne uprave nadležnog za vanjske poslove (u daljem tekstu: Ministarstvo), utvrđuje Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada), a sprovode je Uprava, kao i drugi organi državne uprave u okviru zakonom utvrđenih nadležnosti.

Vlada donosi strategiju saradnje sa dijasporom - iseljenicima (u daljem tekstu: Strategija), kao i akcioni plan za realizaciju Strategije, kojima se utvrđuju prioritetni ciljevi na planu saradnje sa dijasporom - iseljenicima, konkretnе mjere i aktivnosti za realizaciju tih ciljeva, određuju nosioci poslova i rokovi za njihovu realizaciju.

Strategija se donosi za period od četiri godine.

Upotreba rodno osjetljivog jezika

Član 7

Izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

II. OBLASTI SARADNJE SA DIJASPOROM - ISELJENICIMA

Očuvanje državnog identiteta i pripadnosti Crnoj Gori

Član 8

Radi očuvanja državnog identiteta i pripadnosti Crnoj Gori, Uprava i Ministarstvo:

- podstiču razvoj građanske svijesti, privrženost i pripadnost dijaspore - iseljenika Crnoj Gori;
- podržavaju dijasporu - iseljenike i njihove organizacije kao nosioce promocije interesa Crne Gore na međunarodnom planu.

Očuvanje kulturnog identiteta

Član 9

Radi očuvanja kulturnog identiteta, Uprava u saradnji sa organima državne uprave nadležnim za poslove prosvjete, kulture i nauke i univerzitetima u Crnoj Gori:

- pokreće i afirmiše projekte učenja i očuvanja jezika, kultura, njegovanja kulturnog nasljeđa i tradicije dijaspore - iseljenika u zemljama prijema;

- podstiče programe odnosno projekte dijaspore - iseljenika na planu promocije nacionalnih i kulturnih identiteta, vrijednosti multikulturalnosti, kao i očuvanja autentičnosti kulture i tradicije dijaspore - iseljenika;
- podržava i organizuje programe koji imaju za cilj očuvanje i obnovu jezičkih, kulturnih i identitetskih osobenosti dijaspore - iseljenika;
- stara se o dostupnosti posebnih obrazovnih programa, udžbenika i nastavnih sredstava za potrebe dijaspore - iseljenika;
- stara se o obezbjeđivanju stipendija za studiranje dijaspore - iseljenika u Crnoj Gori;
- podržava projekte istraživanja istorije i kulturnog nasljeđa dijaspore - iseljenika iz Crne Gore i unapređivanja kulturne saradnje sa zemljama prijema;
- inicira i podstiče prikupljanje i čuvanje muzejskog materijala i obrazovanje istraživačko-dokumentacionog centra dijaspore - iseljenika, kao posebne muzejske zbirke u okviru neke od postojećih javnih ustanova koje se bave muzejskom djelatnošću;
- inicira otvaranje kulturnih centara Crne Gore u sredinama sa najvećom koncentracijom dijaspore - iseljenika.

Jačanje obrazovne, naučne, kulturne i sportske saradnje

Član 10

Radi jačanja obrazovne, naučne, kulturne i sportske saradnje, Uprava u saradnji sa organima državne uprave nadležnim za poslove prosvjete, nauke, kulture, sporta i mladih, univerzitetima i drugim institucijama u Crnoj Gori:

- povezuje obrazovne i naučne institucije i pojedince iz Crne Gore sa dijasporom - iseljenicima i njihovim organizacijama i podstiče njihovu saradnju;
- povezuje ljudske, profesionalne, naučne, kulturne i stručne potencijale Crne Gore i dijaspore - iseljenika;
- kreira i podstiče programe na planu jačanja obrazovne, naučne, kulturne i sportske saradnje sa dijasporom - iseljenicima i angažuje se na osmišljavanju i realizaciji projekata učešća i saradnje mladih, razmjene učenika i studenata, kao i naučnih i stručnih potencijala između Crne Gore i zemalja prijema;
- podstiče upis i studiranje dijaspore - iseljenika pod jednakim uslovima kao za studente iz Crne Gore, a u skladu sa zakonom kojim se uređuje visoko obrazovanje i statutima ustanova visokog obrazovanja;
- podstiče i pruža podršku uključivanju naučnika i stručnjaka porijeklom iz Crne Gore u posebne naučno - istraživačke projekte od interesa za Crnu Goru;
- informiše dijasporu - iseljenike o mogućnostima i uslovima za zapošljavanje u Crnoj Gori.

Informisanje i povezivanje

Član-11

Radi informisanja dijaspore - iseljenika i povezivanja sa Crnom Gorom Uprava se, u saradnji sa organom državne uprave nadležnim za poslove informisanja, stara da posredstvom medija, publikacija i drugih oblika komuniciranja informiše dijasporu - iseljenike o svim pitanjima od interesa za Crnu Goru i dijasporu - iseljenike, na crnogorskem jeziku i jezicima u

službenoj upotrebi u Crnoj Gori, kao i jezicima zemalja prijema sa najvećom koncentracijom dijaspore - iseljenika.

Zaštita prava i položaja dijaspore - iseljenika

Član 12

Radi zaštite prava i položaja dijaspore - iseljenika Uprava i Ministarstvo, u saradnji sa organima državne uprave nadležnim za unutrašnje poslove, ljudska i manjinska prava, zdravstvo, socijalnu zaštitu, ekonomiju i finansije:

- prate ostvarivanje ljudskih i manjinskih prava dijaspore - iseljenika u zemljama prijema, analiziraju propise zemalja prijema koji su od interesa za dijasporu - iseljenike i iniciraju zaključivanje međunarodnih ugovora i ostalih međunarodnih instrumenata kojima se štite njihovi interesi, prava i položaj u zemljama prijema;
- iniciraju izmjene i dopune, kao i donošenje novih zakona u Crnoj Gori, u skladu sa potrebama i interesima dijaspore - iseljenika;
- prate sprovođenje međunarodnih ugovora od značaja za dijasporu - iseljenike;
- rade na stvaranju prepostavki, pogodnosti i olakšica za povratak dijaspore - iseljenika u Crnu Goru i njihovu integraciju u društvo.

Unapređivanje privrednog partnerstva

Član-13

Radi unapređivanja privrednog partnerstva Uprava, u saradnji sa organima državne uprave nadležnim za ekonomiju i finansije, drugim nadležnim organima i institucijama i opštinama:

- podstiče povezivanje privrednika i udruženja privrednika iz zemalja prijema sa privrednim subjektima u Crnoj Gori;
- sagledava strategije i politike privrednog razvoja Crne Gore i inicira uključivanje potencijala, potreba i interesa dijaspore - iseljenika u te strategije i politike;
- promoviše i inicira određene razvojne projekte manje razvijenih područja i privrednih djelatnosti od posebnog društvenog interesa koji bi se mogli realizovati u partnerstvu sa dijasporom - iseljenicima;
- inicira zaključivanje međunarodnih ugovora o ekonomskoj saradnji i izbjegavanju dvostrukog oporezivanja;
- podstiče uključivanje pripadnika dijaspore - iseljenika koji su se istakli u privrednoj saradnji sa privrednim subjektima u Crnoj Gori, a koji imaju crnogorsko državljanstvo, u rad međudržavnih komisija za ekonomsku saradnju, u skladu sa međunarodnim sporazumima o ekonomskoj saradnji;
- u saradnji sa dijasporom - iseljenicima inicira osnivanje namjenskih finansijskih fondova;
- predlaže mјere i mehanizme podsticaja ulaganja dijaspore - iseljenika, posebno u oblastima primjene novih tehnologija i bržeg razvoja nerazvijenih područja, definisanja biznis zona, umrežavanja privrednika i stručnjaka pripadnika dijaspore - iseljenika kroz specifične forme organizovanja (komore, poslovna udruženja, finansijski fondovi i drugo) i njihovo povezivanje sa odgovarajućim komorama, fondovima i udruženjima u Crnoj Gori;

- inicira aktivnosti na državnom i opštinskom nivou u cilju pripreme i promocije projekata, usmjeravanja interesa i pružanja neophodnih informacija dijaspori - iseljenicima radi ulaganja i otvaranja privrednih subjekata u Crnoj Gori, organizovanja odgovarajućih poslovnih susreta i investicionih foruma i dr.

III. SAVJET ZA SARADNJU SA DIJASPOROM - ISELJENICIMA

Obrazovanje Savjeta za saradnju sa dijasporom - iseljenicima

Član 14

Radi učešća u kreiranju i sprovođenju Strategije i akcionog plana za realizaciju Strategije Vlada, u skladu sa ovim zakonom, obrazuje Savjet za saradnju sa dijasporom - iseljenicima (u daljem tekstu: Savjet) kao savjetodavno tijelo.

Nadležnost Savjeta

Član 15

Savjet:

- razmatra sprovođenje strategija i zakona, koji se odnose na pitanja od interesa za dijasporu - iseljenike;

- inicira preduzimanje aktivnosti koje se tiču očuvanja jezika, kultura i tradicija dijaspore - iseljenika, privredne, naučne i sportske saradnje diaspore - iseljenika sa Crnom Gorom, jačanja zajedništva i pripadnosti Crnoj Gori, položaja i prava diaspore - iseljenika u Crnoj Gori i zemljama prijema, organizovanja diaspore - iseljenika, informisanja i povezivanja, kao i druge aktivnosti od interesa za Crnu Goru i dijasporu - iseljenike;

- daje mišljenje o pojedinim pitanjima u vezi sa dijasporom - iseljenicima, na zahtjev nosilaca saradnje;

- donosi poslovnik o svom radu, kojim se određuju opšti uslovi, način i postupak donošenja odluka;

- donosi kodeks ponašanja članova Savjeta;

- usvaja i podnosi Vladi godišnji izvještaj o svom radu, do 31. marta tekuće godine za prethodnu godinu.

Sastav Savjeta

Član 16

Savjet čine predstavnici diaspore - iseljenika, predstavnici organa državne uprave, nadležnog odbora, opština i drugih institucija i udruženja i istaknute ličnosti koje su se afirmisale u oblastima saradnje sa dijasporom - iseljenicima iz čl. 8 do 13 ovog zakona (u daljem tekstu: istaknute ličnosti).

Predstavnici diaspore - iseljenika u Savjetu

Član 17

Članove Savjeta iz reda predstavnika diaspore - iseljenika čine:

- po tri iz Republike Srbije, Bosne i Hercegovine, Savezne Republike Njemačke, Sjedinjenih Američkih Država i Republike Turske;

- po dva iz Republike Argentine, Republike Hrvatske i Velikog Vojvodstva Luksemburga;

- po jedan iz Republike Albanije, Republike Makedonije, Republike Kosovo, Republike Slovenije, Republike Italije, Švajcarske Konfederacije, Kraljevine Danske, Kanade, Ruske Federacije, Republike Francuske, Ujedinjenog Kraljevstva Velike Britanije i Sjeverne Irske, Kraljevine Belgije i Kraljevine Holandije;

- jedan za Saveznu Republiku Austriju, Češku Republiku i Slovačku Republiku;

- jedan za Mađarsku, Rumuniju, Poljsku i Ukrajinu;

- jedan za Komonvelt Australiju, Novi-Zeland i Južnoafričku Republiku;

- jedan za Republiku Kipar i Grčku;

- jedan za Kraljevinu Španiju i Portugaliju;

- jedan za Kraljevinu Norvešku, Kraljevinu Švedsku i Republiku Finsku;

- jedan za Republiku Čile, Republiku Peru, Republiku Paragvaj, Istočnu Republiku Urugvaj, Bolivarsku Republiku Venecuelu, Višenacionalnu Državu Boliviju, Saveznu Republiku Brazil, Republiku Gvatemalu, Sjedinjene Meksičke Države i Republiku Panamu;

- jedan za ostale države.

Pravo predlaganja predstavnika dijaspore - iseljenika u Savjetu

Član 18

Predstavnike diaspore - iseljenika za članove Savjeta predlažu najaktivnije organizacije diaspore - iseljenika odnosno organizacije diaspore - iseljenika sa najvećim brojem članova koje djeluju na teritoriji države za koju se vrši izbor:

Uslovi za organizacije diaspore - iseljenika

Član 19

Organizacija diaspore - iseljenika iz člana 18 ovog zakona može da predloži kandidata za člana Savjeta ako:

- je registrovana na teritoriji države za koju se vrši izbor kandidata za člana Savjeta najmanje dvije godine prije objavljivanja javnog poziva;

- u osnivačkom ili drugom aktu ima utvrđene ciljeve i djelatnosti, u skladu sa politikom i zalaganjima Crne Gore u odnosu na dijasporu - iseljenike;

- naziv te organizacije ili sadržaj osnivačkog akta jasno upućuje na njenu povezanost sa Crnom Gorom;

- je u toku dvije godine koje prethode predlaganju kandidata za člana Savjeta realizovala najmanje dva projekta ili aktivnosti koje doprinose ostvarivanju i jačanju saradnje sa Crnom Gorom, u oblastima iz čl. 8 do 13 ovog zakona;

Organizacija diaspore - iseljenika iz člana 18 ovog zakona, uz predlog kandidata, dostavlja:

- dokaz da je registrovana u smislu stava 1 alineja 1 ovog člana;

- kopiju osnivačkog ili drugog akta;

- evidenciju o članovima organizacije, sa kontakt podacima i njihovim potpisima;

- pregled realizovanih projekata i aktivnosti iz stava 1 alineja 4 ovog člana;

- fotokopiju pasoša ili drugog dokumenta na osnovu kojeg se utvrđuje identitet kandidata;

- biografiju kandidata;
- izjavu kandidata da prihvata kandidaturu za člana Savjeta.

Organizacije dijaspore - iseljenika iz člana 18 ovog zakona mogu da predlože najviše onoliko kandidata za člana Savjeta koliko je propisano članom 17 ovog zakona za državu u kojoj organizacija odnosno organizacije dijaspore - iseljenika djeluju.

Uslovi za kandidata

Član 20

Kandidat za člana Savjeta koga predlaže organizacija dijaspore - iseljenika iz člana 18 ovog zakona može biti lice koje:

- je pripadnik dijaspore - iseljenik, u smislu člana 2 ovog zakona;
- nije osuđivano za krivično djelo koje ga čini nepodobnim za obavljanje ove funkcije.

Javni poziv

Član 21

Javni poziv za kandidovanje predstavnika dijaspore - iseljenika za članove Savjeta objavljuje Uprava na svojoj internet stranici i putem medija.

Javni poziv iz stava 1 ovog člana sadrži broj predstavnika dijaspore - iseljenika u Savjetu iz člana 17 ovog zakona, uslove koje moraju da ispunjavaju organizacije dijaspore - iseljenika u smislu člana 18 i člana 19 stav 1 ovog zakona, uslove koji treba da ispunjavaju kandidati za člana Savjeta u smislu člana 20 ovog zakona, dokumentaciju u smislu člana 19 stav 2 ovog zakona, kao i rok i način dostavljanja predloga.

Predlog kandidata za člana Savjeta organizacije dijaspore - iseljenika iz člana 18 ovog zakona dostavljaju Upravi, u roku od 15 dana od dana objavljivanja javnog poziva.

Ako u državi odnosno državama iz člana 17 ovog zakona postoji više organizacija dijaspore - iseljenika iz člana 18 ovog zakona od broja kandidata koje te države mogu predložiti, te organizacije dostavljaju Upravi zajednički predlog kandidata.

Postupak predlaganja predstavnika dijaspore - iseljenika u Savjetu

Član 22

Uprava će, u roku od deset dana od isteka roka iz člana 21 stav 3 ovog zakona, na svojoj internet stranici objaviti listu kandidata koji su predloženi za članove Savjeta, sa nazivima organizacija dijaspore - iseljenika koje su ih predložile, a koje ispunjavaju uslove iz člana 18 i člana 19 stav 1 ovog zakona.

Ako organizacije dijaspore - iseljenika ne dostave zajednički predlog kandidata u smislu člana 21 stav 4 ovog zakona, predlog kandidata za člana Savjeta utvrđuje komisija koju obrazuje ministar nadležan za vanjske poslove (u daljem tekstu: ministar), uz prethodno pribavljeno mišljenje diplomatskog odnosno konzularnog predstavništva Crne Gore u državi za koju se bira kandidat za člana Savjeta.

Predlog iz stava 2 ovog člana komisija utvrđuje između kandidata koje su predložile organizacije dijaspore - iseljenika, vodeći računa o broju članova organizacija dijaspore - iseljenika koje su predložile kandidate, značaju aktivnosti koje su realizovale te organizacije, kao i o ugledu predloženih kandidata.

Ako za određene države iz člana 17 ovog zakona nije predložen propisani broj kandidata za članove Savjeta, predlog kandidata za te države može utvrditi komisija iz stava 2 ovog člana, na inicijativu Uprave.

Predstavnici organa državne uprave, nadležnog odbora, opština i drugih institucija i udruženja u Savjetu

Član 23

Članove Savjeta iz organa državne uprave, nadležnog odbora, opština i drugih institucija i udruženja čine:

- po jedan predstavnik Uprave, Ministarstva, organa državne uprave nadležnih za unutrašnje poslove, obrazovanje, nauku, kulturu, sport i mlade, zdravstvo, socijalnu zaštitu, ekonomiju, poslove statistike, turizam, finansije i ljudska i manjinska prava;
- dva predstavnika nadležnog odbora;
- po jedan predstavnik iz najviše deset opština sa najvećim brojem dijaspore - iseljenika;
- po jedan predstavnik Matice crnogorske, savjeta manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica, Univerziteta Crne Gore, Radio televizije Crne Gore, Crnogorske akademije nauka i umjetnosti, Privredne komore Crne Gore i Unije poslodavaca Crne Gore;
- jedan predstavnik nevladinih organizacija koje se bave pitanjima saradnje sa dijasporom - iseljenicima.

Kandidate za članove Savjeta iz stava 1 alineja 1 ovog člana predlažu starještine organa, kandidate iz stava 1 alineja 2 ovog člana predlaže nadležni odbor, kandidate iz stava 1 alineja 3 ovog člana predlažu gradonačelnici, odnosno predsjednici opština, a kandidate iz stava 1 alineja 4 ovog člana predlažu odgovorna lica u institucijama i udruženjima.

Kandidata za člana Savjeta iz stava 1 alineja 5 ovog člana predlažu nevladine organizacije, u skladu sa propisom Vlade kojim se uređuje način i postupak ostvarivanja saradnje organa državne uprave i nevladinih organizacija.

Poziv organima državne uprave, nadležnom odboru, opština i drugim institucijama i udruženjima za predlaganje kandidata za članove Savjeta, kao i javni poziv nevladnim organizacijama za predlaganje kandidata za člana Savjeta upućuje Uprava.

Istaknute ličnosti u Savjetu

Član 24

Članove Savjeta koji su istaknute ličnosti čine:

- do pet članova iz Crne Gore koje predlaže Ministarstvo;
- do pet članova iz reda dijaspore - iseljenika koje predlaže Uprava;
- do pet članova iz oblasti nauke iz reda dijaspore - iseljenika koje predlaže organ državne uprave nadležan za nauku.

Poziv organu državne uprave nadležnom za nauku za predlaganje kandidata za članove Savjeta iz stava 1 alineja 3 ovog člana upućuje Uprava.

Predlog akta o obrazovanju Savjeta

Član 25

Postupak pripreme predloga kandidata za članove Savjeta sprovodi Uprava.

Uprava će najkasnije tri mjeseca prije isteka mandata Savjeta započeti postupak predlaganja kandidata za članove Savjeta u skladu sa čl. 21 do 24 ovog zakona.

Nakon dobijanja predloga za članove Savjeta utvrđenih u skladu sa čl. 17 do 24 ovog zakona, Ministarstvo dostavlja Vladi predlog akta o obrazovanju Savjeta.

Mandat Savjeta

Član 26

Mandat Savjeta traje četiri godine.

Isto lice može biti birano za člana Savjeta najviše dva puta.

Savjet ima predsjednika i četiri potpredsjednika.

Konstitutivna sjednica Savjeta

Član 27

Konstitutivnu sjednicu Savjeta saziva Uprava, u roku od šest mjeseci od donošenja akta o obrazovanju Savjeta.

Konstitutivnom sjednicom predsjedava najstariji član Savjeta.

Na konstitutivnoj sjednici vrši se izbor predsjednika i potpredsjednika Savjeta.

Predsjednik i potpredsjednici Savjeta biraju se iz reda predstavnika dijaspore - iseljenika, većinom glasova ukupnog broja članova Savjeta.

Sjednice Savjeta

Član 28

Savjet se sastaje u Crnoj Gori, najmanje jednom godišnje.

Na zahtjev najmanje jedne trećine članova Savjeta, Ministarstva ili Uprave, može se sazvati vanredna sjednica Savjeta sa prethodno utvrđenim dnevnim redom.

Vanredna sjednica Savjeta može se održati elektronskim putem.

Radna tijela Savjeta

Član 29

Savjet obrazuje stalna i privremena radna tijela radi razmatranja pojedinih pitanja iz svoje nadležnosti.

Sekretar Savjeta

Član 30

Administrativno-tehničke poslove za potrebe Savjeta vrši sekretar koga određuje direktor Uprave iz reda zaposlenih u Upravi.

Prestanak mandata članova Savjeta

Član 31

Članu Savjeta može prestati mandat i prije isteka vremena iz člana 26 ovog zakona:

- na lični zahtjev, danom podnošenja zahtjeva Vladi;

- razrješenjem, danom razrješenja;

- na predlog organa državne uprave, opštine, nadležnog odbora i druge institucije i udruženja iz člana 23 ovog zakona, danom izmjene akta o obrazovanju Savjeta.

U slučaju prestanka mandata člana Savjeta prije isteka vremena na koje je izabran, postupak predlaganja kandidata na upražnjeno mjesto člana Savjeta sprovodi se u skladu sa ovim zakonom.

-Članu Savjeta izabranom u skladu sa stavom 2 ovog člana mandat prestaje danom isteka mandata Savjeta.

Razrješenje članova Savjeta
Član 32

Član Savjeta će se razriješiti ako:

- se utvrdi da je prilikom imenovanja dao o sebi netačne podatke ili je propustio da iznese podatke i okolnosti koje su bitne za imenovanje;
- nije opravdao svoje odsustvo sa sjednica Savjeta, uzastopno dva puta ili ne obavlja dužnosti člana Savjeta u periodu dužem od jedne godine;
- svojim aktivnostima nanosi štetu Savjetu;
- bude osuđen na bezuslovnu kaznu zatvora.

Inicijativa za razrješenje člana Savjeta
Član 33

Vlada donosi odluku o razrješenju člana Savjeta, na predlog Uprave.

Uprava predlaže razrješenje člana Savjeta na inicijativu najmanje jedne trećine članova Savjeta, organizacije dijaspore - iseljenika koja ga je predložila ili po sopstvenoj inicijativi.

U postupku iz stava 2 ovog člana Uprava će omogućiti da se član Savjeta čije se razrješenje predlaže inicijativom, izjasni o inicijativi.

IV. NAGRADE, ISELJENIČKA KNJIŽICA I DANI DIJASPORE - ISELJENIKA

Nagrade
Član 34

Ministarstvo, na obrazloženi predlog Uprave, dodjeljuje nagrade istaknutim pripadnicima dijaspore - iseljenicima i organizacijama dijaspore - iseljenika za poseban doprinos koji su dali jačanju veza sa Crnom Gorom, i to nagradu za:

- očuvanje državnog identiteta i pripadnosti Crnoj Gori;
- doprinos u oblasti kulture;
- doprinos u oblasti nauke;
- doprinos u oblasti diplomatijske i promocije Crne Gore;
- doprinos unapređenju privrednog partnerstva sa Crnom Gorom;
- dobročinstvo;
- doprinos u oblasti sporta.

Nagrade iz stava 1 ovog člana dodjeljuju se svake druge godine, u okviru manifestacije „Dani dijaspore - iseljenika“.

Nagrade iz stava 1 ovog člana uručuje ministar.

Bliže kriterijeme, postupak i način dodjele nagrada iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Iseljenička knjižica

Član 35

Pripadniku dijaspore - iseljeniku koji nije crnogorski državljanin, na lični zahtjev, izdaje se iseljenička knjižica.

Iseljenička knjižica je javna isprava koja ima ocu, za vrijeme boravka u Crnoj Gori, služi u svrhe predstavljanja i identifikacije kao pripadnika dijaspore - iseljenika i u druge svrhe se ne može koristiti.

Imaoci iseljeničkih knjižica, u skladu sa zakonom, mogu imati odredene povoljnosti i olakšice u slučaju investiranja i drugih ekonomskih aktivnosti, a naročito za poslove koji su od značaja za državne interese Crne Gore.

Izdavanje iseljeničke knjižice

Član 36

Iseljeničku knjižicu izdaje Uprava; na propisanom obrascu.

Obrazac iseljeničke knjižice sadrži: Grb Crne Gore, naziv "Crna Gora", naziv "Iseljenička knjižica" i mesta za unos ličnih i drugih podataka.

Lični podaci iz stava 2 ovog člana su prezime, ime, pol, dan, mjesec, godina-rođenja, jedinstveni matični broj i fotografija pripadnika dijaspore - iseljenika.

Iseljenička knjižica izdaje se sa rokom važenja od 20 godina.

Pripadnik dijaspore - iseljenik nadoknađuje cijenu obrasca iseljeničke knjižice.

Izgled, bliži sadržaj i visinu cijene obrasca iseljeničke knjižice propisuje Ministarstvo.

Zahtjev za izdavanje iseljeničke knjižice

Član 37

Zahtjev za izdavanje iseljeničke knjižice podnosi se na obrascu koji sadrži sljedeće podatke: prezime i ime pripadnika dijaspore - iseljenika, rođeno prezime i ime, prezime roditelja, pol, dan, mjesec i godinu rođenja, jedinstveni matični broj ili drugi odgovarajući lični broj, mjesto i državu rođenja, državljanstvo, adresu stanovanja u zemlji prijema, vrstu, broj i datum važenja strane putne isprave ili lične karte koju je izdao nadležni organ zemlje prijema, broj telefona i potpis podnosioca zahtjeva.

U zahtjevu iz stava 1 ovog člana pripadnik dijaspore - iseljenik mora navesti tačne podatke.

Zahtjev za izdavanje iseljeničke knjižice može se podnijeti i elektronskim putem.

Obrazac zahtjeva iz stava 1 ovog člana objavljuje se na internet stranici Uprave.

Dani dijaspore - iseljenika

Član 38

Radi jačanja veza sa dijasporom - iseljenicima, po pravilu jednom godišnje, održava se manifestacija „Dani dijaspore - iseljenika“.

Vrijeme održavanja i program manifestacije iz stava 1 ovog člana određuje Ministarstvo.

V. FINANSIRANJE

Sredstva

Član 39

Sredstva za očuvanje i jačanje saradnje sa dijasporom - iseljenicima obezbjeđuju se iz budžeta Crne Gore i iz drugih izvora, u skladu sa zakonom.

Budžetska sredstva za namjenu očuvanja i jačanja saradnje sa dijasporom - iseljenicima obezbjeđuju se najmanje na nivou od 0,06 % tekućeg budžeta Crne Gore.

Raspodjela sredstava

Član 40

Sredstva iz člana 39 ovog zakona raspoređuju se na:

- sredstva za rad i aktivnosti Uprave;
- sredstva za realizaciju aktivnosti u oblastima saradnje sa dijasporom - iseljenicima u smislu čl. 8 do 13 ovog zakona;
- sredstva za rad i organizaciju redovne godišnje sjednice Savjeta;
- sredstva za organizovanje manifestacije „Dani dijaspore - iseljenika“;
- sredstva za dodjelu nagrada pripadnicima dijaspore - iseljenicima i organizacijama dijaspore - iseljenika;
- sredstva za potrebe izdavanja iseljeničke knjižice;
- sredstva za sufinansiranje programa odnosno projekata koje realizuju organizacije dijaspore - iseljenika;
- sredstva za dodjelu posebnih vrsta pomoći organizacijama dijaspore - iseljenika.

Odluku o raspoređivanju sredstava za namjene iz stava 1 ovog člana donosi direktor Uprave, na osnovu programa i planova rada Uprave, uz saglasnost Ministarstva:

Sufinansiranje programa odnosno projekata organizacija dijaspore - iseljenika

Član 41

Sredstva iz člana 40 stav 1 alineja 7 ovog zakona raspoređuju se organizacijama dijaspore - iseljenika na osnovu javnog konkursa za sufinansiranje programa odnosno projekata u oblastima saradnje sa dijasporom - iseljenicima iz čl. 8 do 13 ovog zakona (u daljem tekstu: javni konkurs).

Program odnosno projekat organizacije dijaspore - iseljenika može se sufinansirati najviše do 50% iznosa ukupnih sredstava potrebnih za njegovu realizaciju, pri čemu se program odnosno projekat koji može imati uticaj na razvoj manje razvijenih područja u Crnoj Gori, može sufinansirati najviše do 70% iznosa ukupnih sredstava potrebnih za njegovu realizaciju.

Na jedan javni konkurs jedna organizacija dijaspore - iseljenika može prijaviti najviše dva programa odnosno projekta.

Javni konkurs

Član 42

Javni konkurs Uprava objavljuje na svojoj internet stranici.

Javni konkurs objavljuje se najkasnije do 31. marta tekuće godine za tu godinu.

Prijava programa odnosno projekata iz čl. 41 stav 1 ovog zakona; na javni konkurs podnosi se na propisanom obrascu, u roku od 30 dana od dana objavljivanja javnog konkursa.

Sadržaj javnog konkursa, kao i izgled i sadržaj obrasca prijave na javni konkurs propisuje Ministarstvo.

Uslovi za organizacije dijaspore - iseljenika za prijavu na javni konkurs.

Član 43

Pravo učešća na javnom konkursu ima organizacija dijaspore - iseljenika ako:

- je registrovana najmanje dvije godine prije objavljivanja javnog konkursa;
- u osnivačkom ili drugom aktu ima utvrđene ciljeve i djelatnosti u skladu sa politikom i zalaganjima Crne Gore u odnosu na dijasporu - iseljenike;

- naziv te organizacije ili sadržaj osnivačkog akta jasno upućuje na njenu povezanost sa Crnom Gorom;

- je u toku dvije godine koje prethode objavljinju javnog konkursa realizovala najmanje dva projekta ili aktivnosti koje doprinose ostvarivanju i jačanju saradnje sa Crnom Gorom u oblastima iz čl. 8 do 13 ovog zakona.

Organizacija dijaspore - iseljenika, uz prijavu na javni konkurs, dostavlja:

- dokaz da je registrovana u smislu stava 1 alineja 1 ovog člana;
- kopiju osnivačkog ili drugog akta;
- pregled realizovanih projekata i aktivnosti iz stava 1 alineja 4 ovog člana;
- drugu dokumentaciju (protokol ili ugovor o partnerstvu sa drugim organizacijama dijaspore - iseljenika, preporuka diplomatskog odnosno konzularnog predstavništva Crne Gore u državi u kojoj se program odnosno projekat realizuje i dr.).

Kriterijumi za vrednovanje programa odnosno projekata

Član 44

Vrednovanje programa odnosno projekata organizacija dijaspore - iseljenika vrši se prema sljedećim kriterijumima:

- kvalitet i doprinos programa odnosno projekta u oblasti na koju se program odnosno projekat odnosi;
- referentnost, stručnost i tehnički kapaciteti podnosioca prijave programa odnosno projekta i učesnika u realizaciji programa odnosno projekta;
- uticaj programa odnosno projekta na jačanje povezanosti dijaspore - iseljenika sa Crnom Gorom;
- uticaj programa odnosno projekta na jačanje međusobne povezanosti pripadnika dijaspore - iseljenika u državi u kojoj žive;
- značaj programa odnosno projekta za promociju Crne Gore i povezanost dijaspore - iseljenika sa građanima u državi u kojoj se program odnosno projekat realizuje;
- broj korisnika programa odnosno projekta;
- transparentnost rada podnosioca prijave programa odnosno projekta;
- sprovodivost programa odnosno projekta, sa aspekta realnosti budžeta i postojanja uslova za njegovu realizaciju;
- održivost programa odnosno projekta.

Način vrednovanja programa odnosno projekata organizacija dijaspore - iseljenika, prema kriterijumima iz stava 1 ovog člana, propisuje Ministarstvo.

Komisija za vrednovanje programa odnosno projekta
Član 45

Vrednovanje-programa odnosno projekata organizacija dijaspore - iseljenika, prema kriterijumima iz člana 44 ovog zakona, sprovodi komisija za raspodjelu sredstava koju za svaki objavljeni javni konkurs obrazuje Uprava (u daljem tekstu: Komisija).

Komisija ima predsjednika i šest članova.

Mandat Komisije traje do završetka raspodjele sredstava za sufinansiranje po javnom konkursu za koji je obrazovana.

Članovi Komisije imaju pravo na naknadu za svoj rad.

Aktom o obrazovanju Komisije utvrđuju se sastav, način rada i visina naknade za rad članovima Komisije.

Rang lista programa odnosno projekata
Član 46

Komisija je dužna da razmotri sve prijave dostavljene u propisanom roku, utvrdi listu podnositaca prijava programa odnosno projekata koji ispunjavaju propisane uslove i izvrši njihovo vrednovanje u skladu sa članom 44 ovog zakona.

Na osnovu utvrđenog broja bodova prema kriterijumima iz člana 44 ovog zakona Komisija utvrđuje rang listu programa odnosno projekata:

Predlog za sufinansiranje programa odnosno projekata
Član 47

Na osnovu rang liste iz člana 46 stav 2 ovog zakona i broja odobrenih projekata i ukupnih raspoloživih sredstava, Komisija utvrđuje predlog za dodjelu sredstava za sufinansiranje programa odnosno projekata, koji mora biti obrazložen.

Predlog iz stava 1 ovog člana sadrži nazive programa odnosno projekata za koje se predlaže sufinansiranje, nazive i sjedišta podnositaca prijava tih programa odnosno projekata i visinu sredstava za sufinansiranje svakog od tih programa odnosno projekata.

Prilikom utvrđivanja predloga za dodjelu sredstava za sufinansiranje programa odnosno projekata neće se uzeti u obzir programi odnosno projekti sa rang liste iz člana 46 stava 2 ovog zakona koji su bodovani brojem bodova koji je manji od 50% od ukupnog broja propisanih bodova na osnovu kriterijuma iz člana 44 ovog zakona.

Predlog iz stava 1 ovog člana Komisija dostavlja Upravi, u roku od 60 dana od isteka roka iz člana 42 stav 3 ovog zakona.

Odluka o sufinansiranju programa odnosno projekata
Član 48

Direktor Uprave, na predlog Komisije, donosi odluku o dodjeli sredstava za sufinansiranje programa odnosno projekata organizacija dijaspore - iseljenika, koja mora biti obrazložena.

Odluka iz stava 1 ovog člana sadrži: nazine organizacija dijaspore - iseljenika za čije programe odnosno projekte se dodjeljuju sredstva za sufinansiranje, nazine tih programa odnosno projekata i iznose dodijeljenih sredstava.

Odluka iz stava 1 ovog člana objavljuje se na internet stranici Uprave.

Protiv odluke iz stava 1 ovog člana može se podnijeti žalba Ministarstvu, u roku od osam dana od dana objavljivanja odluke na internet stranici Uprave.

Visina dodijeljenih sredstava po programu odnosno projektu organizacije dijaspore - iseljenika zavisi od raspoloživih sredstava i broja odobrenih programa odnosno projekata po konkursu.

Ugovor o sufinansiranju.

Član 49

U roku od 30 dana od dana objavljivanja odluke iz člana 48 ovog zakona, direktor Uprave sa organizacijom dijaspore - iseljenika kojoj su sredstva dodijeljena zaključuje ugovor o sufinansiranju programa odnosno projekta.

Ugovorom iz stava 1 ovog člana uređuje se način isplate i korišćenja dodijeljenih sredstava, način izvještavanja i nadzora nad realizacijom programa odnosno projekta za koji su dodijeljena sredstva, kao i druga pitanja od značaja za njegovu realizaciju.

Iзвještaj o realizaciji programa odnosno projekata

Član 50

Organizacija dijaspore - iseljenika kojoj su dodijeljena sredstva za sufinansiranje programa odnosno projekta dužna je da Upravi podnese izvještaj o realizaciji tog programa odnosno projekta, u roku od 30 dana od dana njegove realizacije.

Ako Uprava utvrdi da se sredstva dodijeljena za sufinansiranje programa odnosno projekta ne koriste za namjenu utvrđenu tim programom odnosno projektom, organizacija dijaspore - iseljenika kojoj su sredstva dodijeljena dužna je da ta sredstva vrati.

Uprava sačinjava objedinjeni izvještaj o dodjeli sredstava za sufinansiranje programa odnosno projekata organizacija dijaspore - iseljenika po jednom javnom konkursu i realizaciji tih programa odnosno projekata, koji dostavlja Ministarstvu.

Dodjela posebnih vrsta pomoći organizacijama dijaspore - iseljenika

Član 51

Sredstva iz člana 40 stav 1 alineja 8 ovog zakona mogu se dodijeliti organizacijama dijaspore - iseljenika u slučaju da je doveden u pitanje njihov rad i dalje funkcionisanje, kao podrška osnivanju nove organizacije dijaspore - iseljenika ili u slučaju potrebe hitnog realizovanja projekta za koji nisu dodijeljena sredstva u skladu sa članom 41 ovog zakona.

Iznos sredstava za dodjelu posebnih vrsta pomoći organizacijama dijaspore - iseljenika ne može biti veći od 0,06% sredstava iz člana 39 ovog zakona.

Odluku o dodjeli sredstava iz stava 1 ovog člana donosi ministar.

Organizacija dijaspore - iseljenika kojoj su dodijeljena sredstva iz stava 1 ovog člana, podnosi Upravi izvještaj o korišćenju tih sredstava, najkasnije do 31. januara tekuće godine za prethodnu godinu.

VI. EVIDENCIJE

Vođenje evidencija

Član 52

Uprava vodi evidencije o dijaspori - iseljenicima, organizacijama dijaspore - iseljenika i iseljeničkim knjižicama.

Evidencija o dijaspori - iseljenicima sadrži sljedeće podatke: prezime, ime, očevo ime, pol, datum, mjesto i državu rođenja, jedinstveni matični broj ili drugi odgovarajući lični broj pripadnika dijaspore - iseljenika, državljanstvo, državu u kojoj radi, adresu stanovanja, broj djece, datum iseljavanja iz Crne Gore, mjesto porijekla i podatke o članstvu u organizacijama dijaspore - iseljenika.

Evidencija iz stava 2 ovog člana može da sadrži i druge podatke koji se obrađuju uz prethodnu saglasnost lica na koje se podaci odnose (nacionalnost, vjeroispovijest, bračni status, broj telefona, e-mail adresa, materijalno stanje, stečeno zvanje ili zanimanje, podaci o razlozima iseljavanja iz Crne Gore, kontaktima sa Crnom Gorom i prisustvu na društvenim mrežama, kao i drugi podaci koje pripadnik dijaspore - iseljenik sam dostavi).

Evidencija o organizacijama dijaspore - iseljenika sadrži sljedeće podatke: naziv i sjedište organizacije, broj telefona, jezik zemlje prijema, oblik organizovanja, oblasti djelovanja, ciljeve organizacije, vrste aktivnosti, podatke o članstvu organizacije u savezima organizacija dijaspore - iseljenika, prezime i ime osnivača, lica koje zastupa organizaciju i članova te organizacije, kao i njihove kontakt podatke (broj telefona, adresa i e-mail).

Evidencija o iseljeničkim knjižicama sadrži sljedeće podatke: prezime i ime pripadnika dijaspore - iseljenika koji je podnio zahtjev za izdavanje iseljeničke knjižice, rođeno prezime i ime, prezime roditelja, pol, dan, mjesec i godinu rođenja, jedinstveni matični broj ili drugi odgovarajući lični broj, mjesto i državu rođenja, državljanstvo, adresu stanovanja u zemlji prijema, vrstu, broj i datum važenja strane putne isprave ili lične karte koju je izdao nadležni organ zemlje prijema, broj telefona, redni broj iseljeničke knjižice, datum izdavanja i datum prestanka važenja iseljeničke knjižice.

Izvori i obrada podataka u evidencijama

Član 53

Evidencije iz člana 52 ovog zakona vode se u elektronskoj formi.

Evidencije iz člana 52 st. 2 i 4 ovog zakona vode se na osnovu prijave za upis u evidenciju i na osnovu podataka drugih državnih organa i organa državne uprave, a evidencija iz člana 52 stav 5 ovog zakona na osnovu zahtjeva za izdavanje i izdatih iseljeničkih knjižica.

U prijavi iz stava 2 ovog člana mora biti naznačeno da davanje podataka iz člana 52 stav 3 ovog zakona nije obavezno.

Lični podaci u evidencijama obrađuju se i koriste u svrhe ostvarivanja i jačanja saradnje Crne Gore sa dijasporom - iseljenicima iz čl. 8 do 13 ovog zakona, u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti.

Lični podaci iz evidencija iz člana 52 ovog zakona, brišu se nakon godinu dana od smrti pripadnika dijaspore - iseljenika.

VII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Rok za donošenje podzakonskih akata

Član 54

Propisi za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja propisa iz stava 1 ovog člana primjenjivaće se propisi donijeti na osnovu Zakona o saradnji Crne Gore sa iseljenicima („Službeni list CG“, broj 47/15), ako nijesu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Primjena pojedinih odredbi

Član 55

Savjet za saradnju sa dijasporom - iseljenicima obrazovaće se u skladu sa ovim zakonom; u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Danom obrazovanja Savjeta iz stava 1 ovog člana prestaje mandat Savjeta za saradnju sa iseljenicima koji je obrazovan u skladu sa Zakonom o saradnji Crne Gore sa iseljenicima („Službeni list CG“, broj 47/15).

Javni konkurs

Član 56

Javni konkurs za sufinansiranje programa odnosno projekata organizacija dijaspore - iseljenika u skladu sa ovim zakonom objaviće se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Započeti postupci izdavanja i rok važenja iseljeničkih knjižica

Član 57

Pripadnicima dijaspore - iseljenicima koji su do dana stupanja na snagu ovog zakona podnijeli zahtjev za izdavanje iseljeničke knjižice u skladu sa Zakonom o saradnji Crne Gore sa iseljenicima („Službeni list CG“, broj 47/15), iseljenička knjižica će biti izdata po odredbama tog zakona.

Iseljeničke knjižice koje su izdate u skladu sa Zakonom o saradnji Crne Gore sa iseljenicima („Službeni list CG“, broj 47/15) važe do isteka roka na koji su izdate.

Prestanak važenja

Član 58

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o saradnji Crne Gore sa iseljenicima ("Službeni list CG", broj 47/15).

Stupanje na snagu

Član 59

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

O b r a z l o ž e n j e

I USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona sadržan je u članu 16 tačka 5 Ustava Crne Gore kojim je propisano da se zakonom, u skladu sa Ustavom, uređuju i druga pitanja od interesa za Crnu Goru.

II RAZLOZI ZA DONOŠENJE NOVOG ZAKONA O SARADNJI CRNE GORE SA DIJASPOROM - ISELJENICIMA

Zakon o saradnji Crne Gore sa iseljenicima usvojen je 31. jula 2015. godine i to kao prvi zakon u domaćem pravnom poretku kojim je regulisana oblast saradnje Crne Gore sa iseljenicima. Zakonom su uređena prioritetna pitanja saradnje, način ostvarivanja i jačanja te saradnje, sredstva u funkciji unaprijeđivanja saradnje, nosioci, nadležnosti i međusobni odnosi institucija od državnog do lokalnog nivoa, zaštita prava i interesa, kao i druga pitanja od značaja za dijasporu. Posebnim poglavljem zakona uređena su pitanja koja se tiču očuvanja kulturnog identiteta, očuvanja državnog identiteta i pripadnosti Crnoj Gori, jačanje obrazovne, naučne i sportske saradnje, informisanje i povezivanje dijaspore i matice, zaštita prava i položaja iseljenika, kao i unaprijeđivanje privrednog partnerstva sa dijasporom i aktivnijeg učešća dijaspore u društvenom i političkom životu zemlje.

Budući da se Ministarstvo vanjskih poslova – Uprava za dijasporu, u periodu od usvajanja ovog zakona, suočilo sa određenim preprekama u njegovoj implementaciji, stvorila se potreba za dopunama i izmjenama postojećih zakonskih rješenja.

Naime, postojećim zakonom propisana je obaveza Uprave za dijasporu, kao organa nadležnog za saradnju sa iseljenicima, da podržava aktivnosti iseljenika i iseljeničkih organizacija, a da ona nije precizno definisana u dijelu načina dodjeljivanja pomoći ovim i ovakvim projektima i programima, što je u prethodnom periodu onemogućilo donošenje odgovarajućih podzakonskih akata i realizaciju pomenutih zakonskih odredbi.

Predloga zakona o saradnji Crne Gore za dijasporom – iseljenicima, zadržao je građanski duh i stav o potrebi uvažavanja jednakog statusa dijaspore – iseljenika iz svih iseljeničkih grupacija iz Crne Gore tj. duh kojim je pisán i prvi Zakon o saradnji Crne Gore sa iseljenicima. Takođe, predlagač zakona uveo je u upotrebu i termin dijaspora i time uvažio brojne zahtjeve našeg iseljeništva pristigle tokom organizovane javne rasprave o Nacrtu zakona.

Kroz predložena rješenja Predloga novog zakona, a u okviru poglavlja „Finansiranje“ predviđeno je sufinansiranje programa i projekata organizacija dijaspore - iseljenika na osnovu javnog konkursa, utvrđeni kriterijumi za vrednovanje istih, određen obim sufinansiranja, uslovi za organizacije dijaspore - iseljenika koje imaju pravo učešća na konkursu, obrazac prijave, namjensko korišćenje odobrenih sredstava, izvještaj o realizaciji projekata i način vršenja nadzora nad izvršenjem ugovora o sufinansiranju programa i projekata, kao i stvoren pravni osnov za donošenje potrebnih podzakonskih akata.

Dodatno, u dijelu odredbi ovog zakona koje se odnose na formiranje i rad Savjeta za saradnju sa dijasporom - iseljenicima, a na osnovu iskustava izbora članova prvog saziva Savjeta, mišljenja Uprave za dijasporu, kao i brojnih sugestija i primjedbi pristiglih tokom sprovedene javne rasprave o Nacrtu zakona, izvršene su izmjene odredbi koje se tiču načina i postupka predlaganja predstavnika dijaspore - iseljenika u Savjet. Takođe su dopunjene odredbe koje se tiču nadležnosti Savjeta, uslova za organizacije dijaspore - iseljenika koje predlažu kandidate, prestanka mandata i razrješenja članova Savjeta.

Novine u odnosu na ranija rješenja ogledaju se u pozivu organizacijama dijaspore - iseljenika da u dogovoru predlože zajedničke kandidate za izbor članova iz reda predstavnika dijaspore - iseljenika u Savjet i uvođenje komisije koja bi, u slučaju izostanka dogovora, utvrdila predlog kandidata za člana Savjeta između predloženih kandidata, vodeći računa o broju članova organizacija iseljenika koje su predložile kandidate, značaju aktivnosti koje su te organizacije realizovale, kao i o ugledu konkretnog kandidata.

Predložena rješenja podrazumijevaju transparentniji postupak predlaganja predstavnika dijaspore - iseljenika u Savjet i smanjuju mogućnost nezadovoljstva kandidata koji nijesu izabrani u Savjet. Istovremeno, povećan je broj istaknutih ličnosti u Savjetu (sa 5 na 15 članova) čime je otvoren prostor za doprinos naših afirmisanih stručnjaka, u raznim oblastima, radu ovog tijela.

Pripremljeni Predlog zakona je, između ostalog, rezultat konsultativnog procesa koji je vođen u skladu sa Uredbom o postupku i načinu sprovođenja javne rasprave u pripremi zakona („Službeni list Crne Gore“, broj 12/12), shodno kojoj je Ministarstvo vanjskih poslova – Uprava za dijasporu organizovala javnu raspravu o Nacrtu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o saradnji CG sa dijasporom - iseljenicima..

Okrugli stolovi su organizovani u državama sa najvećom koncentracijom dijaspore - iseljenika iz Crne Gore, i to: Zagrebu (R.Hrvatska), Frankfurtu (SR Njemačka), Luksemburgu (Veliko Vojvodstvo Luksemburg), Njujorku (SAD), Novom Sadu (R. Srbija) i Sarajevu (Bosna i Hercegovina).

Kako su sugestije, predlozi i komentari pristigli tokom organizovane javne rasprave ukazivali na potrebu izrade novog zakona, a imajući u vidu da je na tekst važećeg Zakona koji broji 42 člana, dodato 17 novih, a da je 17 članova pretrpjelo izmjene i dopune, izrađen je Predlog novog zakona o saradnji Crne Gore sa dijasporom - iseljenicima.

Nakon završetka javne rasprave i objavljivanja Izvještaja sa javne rasprave na sajtu Ministarstva vanjskih poslova, Uprave za dijasporu i sajtu e-Uprave 22. februara 2018. godine, održane su dodatne konsultacije sa zainteresovanom javnošću u trajanju od 8 dana.

Na osnovu sugestija i konkretnih predloga dobijenih tokom javne rasprave, organizovanih okruglih stolova i dodatnih konsultacija, inoviran je tekst Predloga zakona i proslijedjen nadležnim organima od kojih je dobijeno pozitivno mišljenje.

III USAGLAŠENOST SA PRAVНОМ TEKOVINOM EVROPSKE UNIJE I POTVRĐЕНИМ МЕЂУНАРОДНИМ КОНВЕНЦИЈАМА

S obzirom na opredijeljenost Crne Gore za evropskim integracijama, te obaveze koje je preuzeila prema međunarodnom pravu, Crna Gora mora da poštuje principe dva najbitnija pravna instrumenta Savjeta Evrope iz oblasti zaštite manjinskih prava, koji su i dio pravne tekovine Evropske unije, a to su: Okvirna konvencija za zaštitu nacionalnih manjina i Evropska povelje o regionalnim i manjinskim jezicima Saveta Evrope.

Prava manjina i prava dijaspore - iseljenika u osnovi su ljudska prava i, u tom smislu, ona imaju uporišta u mnogim dokumentima, međutim predlagač zakona smatrao je dovoljnim pominjanje Okvirne konvencije za zaštitu nacionalnih manjina i Evropske povelje o regionalnim i manjinskim jezicima Savjeta Evrope, kao dva najbitnija pravna instrumenta koja se striktno bave pravima manjina.

Nadalje, Crna Gora se, prihvatajući pomenute međunarodne evropske pravne akte, obavezala da podržava prekograničnu saradnju između lokalnih i regionalnih vlasti, pri čemu je uloga nacionalnih zajednica u susjednim državama važan faktor.

Naime, nacionalne manjine u međunarodnom pravu, a i u Evropskoj uniji tretiraju se kao faktor saradnje i povezivanja. U tom pogledu, ovaj zakon će dati značajan doprinos jer će, kroz institucionalizovanu brigu o dijaspori - iseljeništvu, olakšati pomenutu saradnju.

IV OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA

OSNOVNE ODREDBE

Osnovnim odredbama Predloga zakona uređuje se predmet ovog zakona, način ostvarivanja i jačanja saradnje Crne Gore sa dijasporom - iseljenicima, kao i druga pitanja od značaja za ostvarivanje njihovih prava i interesa.

Odnos Crne Gore sa dijasporom - iseljenicima zasniva se na uzajamnoj privrženosti i saradnji, pružanju pomoći i jačanju međusobnih veza, uz uvažavanje specifičnosti i potreba svih pripadnika dijaspore - iseljenika.

Imajući u vidu da se veliki broj primjedbi dijaspore - iseljenika odnosio na upotrebu termina „iseljenik i iseljeništvo“ i sugestija da se ovi termini zamijene terminom „dijaspore“, predlagač zakona se, u želji da se udovolji zahtjevima onih zbog kojih se ovaj zakon i usvaja, ali i ispoštuje duh našeg jezika, odlučio da u smislu ovog Predloga zakona uvede u upotrebu i termin dijaspora, što je novina u odnosu na prethodno zakonsko rješenje.

U dijelu nosilaca saradnje sa iseljenicima jasnije je prepoznata Uprava za dijasporu kao noseći organ uprave nadležan za odnose sa dijasporom - iseljenicima, ali i navedeni ostali nosioci saradnje i to: radno tijelo Skupštine Crne Gore nadležno za međunarodne odnose i iseljenike, organi državne uprave nadležni za oblasti u kojima dijaspora - iseljenici ostvaruju svoja prava i interes, Glavni grad, Prijestonica i opštine, Matica crnogorska, savjeti manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica, nevladine organizacije i druga tijela i institucije koje u okviru svojih nadležnosti odnosno djelatnosti vrše poslove vezane za odnose sa dijasporom - iseljenicima ili bi njihova nadležnost odnosno djelatnost mogla biti od interesa za dijasporu - iseljenike.

OBLASTI SARADNJE SA ISELJENICIMA

Ovo poglavlje pretrpjelo je neznatne izmjene u cilju usklađivanja sa važećim zakonodavstvom. Inače, u okviru ovog poglavlja propisani su načini ostvarivanja saradnje Crne Gore sa dijasporom - iseljenicima u oblastima: očuvanja državnog identiteta i pripadnosti Crnoj Gori; očuvanja kulturnog identiteta; jačanja obrazovne, naučne, kulturne i sportske saradnje; informisanja i povezivanja; zaštite prava i položaja dijaspore - iseljenika, kao i unapređivanja privrednog partnerstva.

SAVJET ZA SARADNJU SA DIJASPOROM- ISELJENICIMA

U dijelu odredbi koje se odnose na funkcionisanje Savjeta za saradnju sa dijasporom - iseljenicima, u opisu nadležnosti ovog tijela, uvodi se obaveza donošenja Kodeksa ponašanja članova Savjeta, a u cilju zaštite ugleda i dalje afirmacije ovog savjetodavnog tijela Vlade Crne Gore.

U dijelu odredbi koje se odnose na uslove za organizacije dijaspore - iseljenika koje mogu predložiti kandidate za članove Savjeta, uvedeni su dodatni uslovi kojim će se na kvalitetniji način izvršiti odabir kandidata u smislu referentnosti organizacije koja kandidata predlaže, i to: da organizacija mora biti registrovana na teritoriji države za koju se vrši izbor kandidata za člana Savjeta najmanje 2 godine prije objavljivanja javnog poziva; da naziv organizacije ili sadržaj osnivačkog akta jasno upućuje na povezanost sa Crnom Gorom, kao i da je u toku dvije godine koje prethode predlaganju kandidata za člana Savjeta realizovala najmanje dva projekta ili aktivnosti iz domena ostvarivanja i jačanja saradnje sa Crnom Gorom u smislu ovog Predloga zakona.

U dijelu uslova za kandidata uvedena je novina da isti ne smije biti osuđivan za krivično-djelo koje ga čini nepodobnim za obavljanje ove funkcije.

U postupku predlaganja predstavnika dijaspore - iseljenika u Savjet uvedena je novina da se pri samom pozivu za kandidovanje predstavnika dijaspore - iseljenika za članove Savjeta, organizacije pozivaju na dostavljanje zajedničkog predloga kandidata. Ako organizacije dijaspore - iseljenika ne dostave zajednički predlog, predlog kandidata za člana Savjeta utvrđuje komisija koju obrazuje ministar vanjskih poslova, uz prethodno pribavljeno mišljenje diplomatskog odnosno konzularnog predstavništva koje djeluje u državi za koju se birat kandidati za člana Savjeta.

S obzirom na kompleksnost postupka izbora članova Savjeta iz reda predstavnika dijaspore - iseljenika, dodatno je propisano i da će se pri izboru kandidata voditi računa o brojnosti, značaju realizovanih aktivnosti organizacije dijaspore - iseljenika koje su predložile kandidate, kao i biografiji, ugledu i prihvaćenosti konkretnog kandidata.

Novina u odnosu na postojeće zakonsko rješenje je i uvođenje dodatnog broja članova Savjeta iz reda istaknutih ličnosti, a u cilju pronalaženja načina da se u rad ovog tijela uključe afirmisani stručnjaci u oblastima relevantnim za ostvarivanje i jačanje saradnje sa dijasporom - iseljenicima.

Takođe, detaljnije je definisan prestanak mandata članova Savjeta, kao i razlozi i način njihovog razrješenja.

NAGRADE, ISELJENIČKE KNJIŽICE I DANI DIJASPORE - ISELJENIKA

Cijeneći veliki broj naših naučnika i stručnjaka koji žive i rade u inostranstvu i potrebu prepoznavanja i vrednovanja njihovih rezultata, pored postojećih 6 kategorija, Predlogom zakona uvedena je i nagrada za doprinos u oblasti nauke.

U dijelu izdavanja iseljeničkih knjižica koje su postojećim rješenjem definisane kao javne isprave koje služe za identifikaciju lica kod državnih organa Crne Gore, u skladu sa evidentnim problemima koji bi nastali u praksi prilikom tumačenja ovog zakonskog rješenja izmijenjen je redosled riječi i pojašnjeno da se radi o javnoj ispravi koja ima ocu služi u svrhe predstavljanja i identifikacije kao pripadnika dijaspore - iseljenika u smislu člana 2 Predloga zakona. Takođe, predviđeno je da iseljeničku knjižicu izdaje Uprava na propisanom obrascu, definisano je ko ima pravo na iseljeničku knjižicu, kome se podnosi zahtjev za izdavanje, podaci koje sadrži zahtjev, a utvrđen je i pravni osnov za donošenje podzakonskog akta kojim Ministarstvo propisuje izgled, bliži sadržaj i visinu cijene obrasca iseljeničke knjižice.

FINANSIRANJE

U poglavlju koji uređuje način raspodjele sredstava za očuvanje i jačanje saradnje sa dijasporom iseljenicima, inkorporiran je niz odredbi kojima se uređuje pružanje podrške jačanju saradnje sa dijasporom - iseljenicima - kroz sufinansiranje projekata i programa organizacija dijaspore - iseljenika, uvedeni su kriterijumi za vrednovanje programa i projekata, obim sufinansiranja, objavljivanje javnog konkursa, formiranje i rad Komisije za vrednovanje programa i projekata i propisan je pravni osnov za donošenje podzakonskog akta za vrednovanje programa odnosno projekata organizacija iseljenika.

Na ovaj način stvoren je jasan pravni osnov za pružanje podrške radu i aktivnostima organizacija iseljenika koje su važni partneri matičnoj državi u ostvarivanju i unapredjenju odnosa sa dijasporom - iseljenicima.

EVIDENCIJE

U okviru evidencija dodatno je prepoznata potreba za vođenjem evidencija o izdatim iseljeničkim knjižicama i detaljnije navedeni podaci koje sadrže evidencije.

PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Prelaznim i završnim odredbama propisani su rokovi za donošenje podzakonskih akata, rokovi za raspisivanje javnog konkursa za sufinansiranje programa odnosno projekata organizacija dijaspore - iseljenika, rok za obrazovanje Savjeta za saradnju sa dijasporom - iseljenicima u skladu sa ovim zakonom, kao i dan stupanja na snagu ovog zakona.

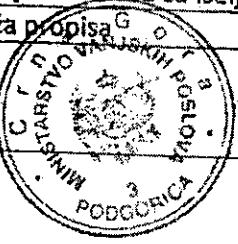
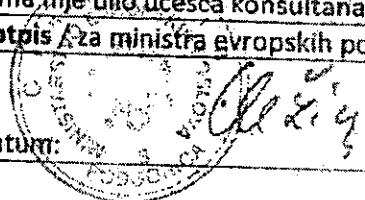
Takođe, uređeno je da će-pripadnicima dijaspore - iseljenicima koji su do dana stupanja na snagu ovog zakona podnijeli zahtjev za izdavanje iseljeničke knjižice, u skladu sa važećim zakonom, iseljenička knjižica biti izdata po odredbama tog zakona, kao i da izdate iseljeničke knjižice važe do isteka roka na koji su izdate.

V PROCJENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nijesu potrebna dodatna finansijska sredstva. Sredstva za očuvanje i jačanje saradnje sa dijasporom - iseljenicima obezbjeđuju se iz budžeta Crne Gore, donacija i kroz međunarodne projekte. Budžetska-sredstva za namjenu očuvanja i jačanja saradnje sa iseljenicima obezbjeđuju se najmanje na nivou od 0,06% tekućeg budžeta Crne Gore.

**IZJAVA O USKLAĐENOSTI NACRTA/PREDLOGA PROPISA CRNE GORE S PRAVNOM
TEKOVINOM EVROPSKE UNIJE**

		Identifikacioni broj Izjave	MVP-IU/PZ/18/03
1. Naziv nacrta/predloga propisa			
- na crnogorskom jeziku	Predlog zakona o saradnji Crne Gore sa iseljenicima		
- na engleskom jeziku	Proposal for the Law on Cooperation between Montenegro and its Expatriates		
2. Podaci o obrađivaču propisa			
a) Organ državne uprave koji priprema propis			
Organ državne uprave	Ministarstvo vanjskih poslova		
- Sektor/odsjek	Uprava za dijasporu		
- odgovorno lice (ime, prezime, telefon, e-mail)	mr Predrag Mitrović, 020 416 391, predrag.mitrovic@mfa.gov.me		
- kontakt osoba (ime, prezime, telefon, e-mail)	Elvira Bekteši, 020 416 384, elvira.bektesi@mfa.gov.me		
b) Pravno lice s javnim ovlašćenjem za pripremu i sprovođenje propisa			
- Naziv pravnog lica	/		
- odgovorno lice (ime, prezime, telefon, e-mail)	/		
- kontakt osoba (ime, prezime, telefon, e-mail)	/		
3. Organi državne uprave koji primjenjuju/sprovode propis			
- Organ državne uprave	Ministarstvo vanjskih poslova , Uprava za dijasporu		
4. Usklađenost nacrta/predloga propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropske unije i njenih država članica, s jedne strane i Crne Gore, s druge strane (SSP)			
a) Odredbe SSPa s kojima se usklađuje propis			
Sporazum ne sadrži odredbu koja se odnosi na normativni sadržaj predloga propisa.			
b) Stepen ispunjenosti obaveza koje proizilaze iz navedenih odredbi SSPa			
☐	ispunjava u potpunosti		
☐	djelimično ispunjava		
☐	ne ispunjava		
c) Razlozi za djelimično ispunjenje, odnosno neispunjene obaveze koje proizilaze iz navedenih odredbi SSPa			
/			
5. Veza nacrta/predloga propisa s Programom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji (PPCG)			
- PPCG za period	2018-2020		
- Poglavlje, potpoglavlje	/		
- Rok za donošenje propisa	/		
- Napomena	Donošenje Zakona o saradnji Crne Gore sa iseljenicima nije predviđeno Programom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.		
6. Usklađenost nacrta/predloga propisa s pravnim tekovinom Evropske unije			
a) Usklađenost s primarnim izvorima prava Evropske unije			
Ne postoji odredba primarnih izvora prava EU s kojom bi se predlog propisa mogao uporediti radi dobijanja stepena njegove usklađenosti.			
b) Usklađenost sa sekundarnim izvorima prava Evropske unije			
Ne postoji odredba sekundarnih izvora prava EU s kojom bi se predlog propisa mogao uporediti radi dobijanja stepena njegove usklađenosti.			
c) Usklađenost s ostalim izvorima prava Evropske unije			
Ne postoji izvor prava EU ove vrste s kojim bi se predlog propisa mogao uporediti radi dobijanja stepena njegove usklađenosti.			
6.1. Razlozi za djelimičnu usklađenost ili neusklađenost nacrta/predloga propisa Crne Gore s pravnom tekovinom Evropske unije			

tekovinom Evropske unije i rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti	
7. Ukoliko ne postoje odgovarajući propisi Evropske unije s kojima je potrebno obezbijediti usklađenost konstatovati tu činjenicu Ne postoje odgovarajući propisi EU s kojima je potrebno obezbijediti usklađenost.	
8. Navesti pravne akte Savjeta Europe i ostale izvore međunarodnog prava korišćene pri izradi nacrta/predloga propisa <ul style="list-style-type: none"> ◦ Okvirna konvencija za zaštitu nacionalnih manjina iz 1994. godine ◦ Evropska povelja o regionalnim i manjinskim jezicima iz 1992. godine ◦ Framework Convention for the Protection of National Minorities (1994) ◦ European Charter for Regional or Minority Languages (1992) 	
9. Navesti da li su navedeni izvori prava Evropske unije, Savjeta Europe i ostali Izvori međunarodnog prava prevedeni na crnogorski jezik (prevode dostaviti u prilogu) Navedeni izvori međunarodnog prava prevedeni su na crnogorski jezik.	
10. Navesti da li je nacrt/predlog propisa iz tačke 1 Izjave o usklađenosti preveden na engleski jezik (prevod dostaviti u prilogu) Predlog zakona o saradnji Crne Gore sa iseljenicima nije preveden na engleski jezik.	
11. Učešće konsultanata u izradi nacrta/predloga propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti U izradi Predloga zakona o saradnji Crne Gore sa iseljenicima nije bilo učešća konsultanata.	
Potpis / ovlašćeno lice obrađivачa propisa Potpis Ata ministra evropskih poslova 	
Datum: 30.04.2018.	Datum:

Prilog obrasca:

1. Prevodi propisa Evropske unije
2. Prevod nacrta/predloga propisa na engleskom jeziku (ukoliko postoji)

TABELA USKLAĐENOSTI

Identifikacioni broj (IB) nacrta/predloga propisa VP-TU/PZ/18/03		1.1. Identifikacioni broj izjave o usklađenosti i datum utvrđivanja nacrta/predloga propisa na Vladi MVP-IU/PZ/18/03		
Naziv izvora prava Evropske unije i CELEX oznaka		/		
Naziv nacrta/predloga propisa Crne Gore crnogorskom jeziku predlog zakona o saradnji Crne Gore sa iseljenicima		Na engleskom jeziku Proposal for the Law on Cooperation between Montenegro and its Expatriates		
Usklađenost nacrta/predloga propisa s izvorima prava Evropske unije				
a)	b)	c)	d)	e)
Odredba i tekst odredbe izvora prava Evropske unije (član, stav, tačka)	Odredba i tekst odredbe nacrta/predloga propisa Crne Gore (član, stav, tačka)	Usklađenost odredbe nacrta/ predloga propisa Crne Gore s odredbom izvora prava Evropske unije	Razlog za djelimičnu usklađenost ili neusklađenost	Rok za postizanje potpune usklađenosti